

Långsiktig utveckling av Kulturhuset

Bakgrund och uppdrag

I Ekerö centrum beräknas drygt 500 bostäder tillkomma fram till 2025 vilket innebär ett tillskott om ca 1400 personer i centrumområdet. Att forma ett samhälle och ge samband mellan olika delar som gör området till ett levande och attraktivt centrum inbegriper platser för samling, aktivitet och upplevelser. Ekerö centrum har här en stor fördel med ett redan existerande kulturhus med ett central läge.

Kommunstyrelsens arbetsutskott har i maj 2014 givit kommunledningsstaben i uppdrag att ta fram en långsiktig plan för kulturhusets framtid. Arbetet bedrivs i en arbetsgrupp med representanter från kommunledningsstaben, nämndkontor kultur och fritid, fastighetskontoret och Ekerö kultur. Kommundirektören och chefen för fastighetskontoret utgör styrgrupp.

Pågående utveckling av kulturhuset

Pågående utveckling av kulturhuset innebär att gränsen mellan foajé, bibliotek och galleri löses upp. Det ger ökade möjligheter till workshops, events, utställningar och olika typer av möten mellan medborgare och mellan medborgare och kulturaktörer. Entrén till kulturhuset görs om med en mer synlig och välkomnande ingång. Åtgärderna utförs under 2015/2016.

Förslag till långsiktig utveckling utgår från den ombyggnad av kulturhuset som pågår och avsikten är att i stort sett samtliga lokaler i kulturhuset ska användas för utåtriktad kulturverksamhet i framtiden.

Övrig verksamhet kulturhuset

Förutom kommunens verksamheter ryms idag i gatuplan: polisstation, radioaffär, restaurang och pizzeria och i källarplan: närradio och gym.

I källarplan finns kontorslokaler för personalen inom kultur och bibliotek, vuxenutbildning samt bibliotekets magasin, konstförråd mm.

På de övre planen finns bostäder för funktionshindrade.

Befintliga och nya mötesplatser

I bedömning av hur Kulturhuset långsiktigt ska nyttjas har en avstämning gjorts gentemot övriga befintliga och potentiella mötesplatser och lokaler för samling i centrumområdet.

Enligt förslag till program för Ekerö centrum ska de sociala värdena ges stor tyngd och den nytillkommande bebyggelsen ska möjliggöra ett levande centrum med väl fungerande mötesplatser. Centrums funktioner ska underlätta att området används över hela dygnet och att verksamheterna lockar olika målgrupper. När det gäller utformning ska den strikt inåtvända lokaliseringen av entréer frångås.

I programmet för Ekerö centrum föreslås bl a yta för ny skola. Även om detta ligger längre fram i tiden finns behov av, i ett växande centrum, ytor för samlingar i en större sal än Erskinesalen samt plats för t.ex. ungdomslokaler, möteslokaler och komvux/arbetsmarknad. I förslag till framtida nyttjande av kulturhuset har antagits att ytor för denna typ av verksamheter ska finnas vid Tappströmsskolan.

Ekebyhovs slott kommer även fortsättningsvis vara konferensanläggning och kulturcentrum och en möjlighet för föreningar att visa upp sin verksamhet och spegla kommunens historia och aktiva föreningsliv.

Ekebyhovs sporthall kommer, förutom idrott, även delvis kunna nyttjas för evenemang.

Analys efterfrågan och framtida utveckling

Den ämnesövergripande utveckling som pågår inom enheten Kultur med utställning, workshops, café och uppträdanden ställer krav på flexibla och tillgängliga lokaler. Idag finns en efterfrågan på lämpliga lokaler som synliggör olika typer av publik kulturverksamhet, konserter, konst, dans. Filmverksamheten har fått ett uppsving i och med installation av ny teknik och "live på bio", filmfestivaler och verksamhet i anknytning till dessa utvecklas. Det finns också ett behov av att kunna förmedla verksamheter som pågår i kulturhuset via radio och digitalt via web bla. Kulturhuset är den mest centrala kommunala lokalen och ska kunna informera och spegla kommunens kultur- och föreningsliv och olika konst- och kulturaktörer men även kommunens egen information riktad till medborgare. Med ökande turistströmmar behövs en centralt placerad turistinformation. Lokaler för ungdomars kreativa verksamhet och för pensionärsverksamhet efterfrågas. Ungdomslokalen "Fabriken" kommer långsiktigt behöva rymmas i andra lokaler.

Styrande dokument och riktlinjer

Ett vitalt kulturliv bidrar till en positiv bild av kommunen. Den av fullmäktige antagna kulturstrategin anger att om Ekeröborna får fler tillfällen och platser att mötas på blir Ekerö ett rikare, tryggare och mer levande samhälle.

Alliansens plattform och övergripande mål

Enligt plattformen ska Kulturhuset i Ekerö centrum utvecklas till ett kulturcentrum med biblioteket som en central roll. En förstärkt profil av kommunen som Kulturens övärld innebär att turistströmmen ökar till kommunen. En sådan utveckling ställer krav på bättre service, matställen, mötesplatser och centrala platser för tursitinformation. Attraktiva och tillgängliga lokaler för bibliotek- och kulturverksamhet stödjer de övergripande målen om tionde bästa skola samt service till äldre medborgare och medborgare med funktionsnedsättning. Målet om medborgarperspektivet är centralt för en verksamhet som så tydligt ska svara upp mot medborgarnas behov av aktivitet, stimulans, information och möten. Enligt samhällsutvecklingsmålet ska Ekeröborna uppleva att kommunen är en bra kommun att bo i och en god livsmiljö förutsätter tillgång till kulturell stimulans och en central biblioteks- och kulturverksamhet som är lyhörd för människors behov.

Kultur- och fritidsnämnden har antagit sex övergripande mål bla om bredd i kulturutbudet, attraktiva biblioteks- och kulturverksamheter, aktiviteter för barn och unga, konst och kulturens övärld.

Vision och önskemål om verksamhet i kulturhuset

Vision

Utifrån antagna mål och riktlinjer samt bedömning av behov och framtida utveckling har arbetsgruppens utgångspunkt varit nedanstående vision:

Kulturhuset är en *tillgänglig och spännande lokal* som sätter *Kulturen i centrum*, ger plats för *möten mellan människor* och mellan entreprenörer och utövare inom kulturområdet samt ger möjlighet för *tillfälliga publika verksamheter*. I kulturhuset finns både en kontinuitet i biblioteksverksamheten samt nytänkande i form av olika kulturuttryck och samarbetsformer och ger plats för det offentliga samtalet.

Efter en avstämning mot dessa värdeord föreslås att i kulturhuset ska man kunna hitta bibliotek, konst/utställningar, skapande verkstad, film, musik, teater av hög kvalité, dans, performance, föredrag/berättelser, politiska samtal, digital och analog information om kulturens Ö-värld, turism/näringsliv, samlingslokaler med restaurang/café samt verksamhetslokaler för föreningar/ungdomar.

Kulturhuset ska vara i framkant inom nya media, teknik, kultur och ge medborgare möjlighet att ta del av skapande verksamhet och en offentlig debatt.

Förslag

Utifrån ovanstående vision och önskemål föreslår arbetsgruppen nedanstående inriktning:

- Öppna kulturhusets visuellt åt "kulturgränd", mot det nya centrum samt åt strandpromenaden.
- Skapa tydliga och enkla entréer
- Publika lokaler ryms i gatuplan
- Förenings-/ungdoms- och kontorslokaler finns i källarplan
- Evakuering av polis, gym, närradio och radioaffär för att ge plats åt kulturverksamhet och turism
- Flera alternativa möteslokaler i varierande storlek och några med ett café- och/eller restaurangutbud

Beräknade åtgärder och effekter

För varje åtgärd redovisas för- och nackdelar.

Polisens gamla lokaler blir kulturverkstad: Nyttjas för publik kulturverksamhet. Öppnas visuellt mot "kulturgränd", öppning tas upp till foajén .

- + möjlighet till publika kulturverksamheter, interna och externa,
- + möjlighet till politiska möten.
- + "mediabur" för närradion och annan media.
- + visuell inblick in i kulturhuset
- + visuellt stråk mot nya centrum

- oklart när polisen flyttar ur sina lokaler. Lokalen är ännu ej uppsagd.
- minskade hyresintäkter.

Restaurangen blir ny mötesplats:

Anpassning till foajé och utemiljön samt en av tre mötesplatser i kulturhuset för föredrag och evenemang.

- + Möjlighet till aktiviteter, uppträdanden, föreläsningar, författarbesök, skrivverkstad etc. kombinerat med ett diversifierat café- och restaurangutbud.
- + utveckling av befintlig uteplats för bättre anslutning till torget
- + ny uteplats mot kanalen med trappa ner mot gångväg och vattenstråk.
 - tidplan för möjligt genomförande oklar

Närradions och gymnets lokaler blir ungdomslokaler

Ny tydlig entré samt ombyggnad och anpassning till ungdoms- och föreningsverksamhet.

+ föreningslokaler för i första hand ungdomsverksamhet där akustiska verksamheter är viktiga.

+lokalen samutnyttjas delvis med andra föreningar såsom pensionärsföreningar och andra dagverksamheter.

- tidplan för möjligt genomförande oklar.

- minskade hyresintäkter

Radioaffärens lokal blir turistinformation

Ombyggnad och anpassning till turism, näringsliv, information och exponering av kommunen och kulturhusets utbud.

+ Centralt läge mot nya centrum ger bra exponering och ökad tillgänglighet

-Tidplan för möjligt genomförande oklar.

- Minskade hyresintäkter

Erskinesalen rustas upp

Uppgradering av scenmaskineri, gradänger, filmduk, möbler samt byggnation av "mediabur" Behov finns redan idag och planering för delar pågår. Ev.utbyggnad av scen för större scendjup.

+ Underlättar kvalitétssupträdanden i musik, dans och teater, film, politiska möten, föredrag och evenemang.

+ Ett större scendjup ger förutsättningar för bredare utbud.

+ Ny möblering ger mer komfort

+ "Mediabur" ger möjlighet till bevakning och sändning av evenemang, möten mm.

Biblioteksveranda/Pagod

Öppna upp kulturhusets gavel mot kanalen med en nybyggd balkong och bokveranda.

- + Synliggör kulturhuset mot kanalen
- + Uteläseplats för biblioteket
- + Levandegöra korsningen Ångbåtsvägen – Roddargränd

Källarplan, kontorslokaler

Flytt av Komvux kontorslokaler som har angelägna behov av nya lokaler för ökad tillgänglighet och tydlig exponering av verksamheten. Inte minst i samband med ny arbetsmarknadsenhet. Åtgärder behöver även göras för att underlätta transporter inom fastigheten.

+Möjlighet till rationell och optimal lokalplanering samt utrymme för tillkommande kulturverksamhet.

Gemensam byggnadsinstallation

Genomlysning av husets standard och status, behov av installation av klimatanläggning, behov av takomläggningar mm.

Kostnader

Kostnader för ombyggnad och installation har översiktligt bedömts av konsult och uppgår till ca 40 mkr.

Elisabet Lunde
Chef nämndkontor
kultur och fritid

Leif Kåsthag
Planeringschef

Frank Renebo
Fastighetschef

Lennart Lundblad
Chef Ekerö kultur